

Pestprotocol Windekind

Het doel van dit pestprotocol:

- Alle leerlingen horen zich in hun schoolperiode veilig te voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door afspraken te maken kunnen leerlingen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op dit protocol.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!

Docenten en ouders uit de ouderraad en mr onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

Pesten op school: Hoe gaan we daarmee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat we onder ogen zien en op onze school serieus aanpakken. Voorwaarden om dit te kunnen doen:

- Pesten wordt als probleem gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, meelopers, aanmoedigers, buitenstaanders en helpers), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd; ouders).
- Docenten kennen de signalen van pesten, zijn vaardig in de aanpak ervan en nemen, als pesten optreedt, duidelijk stelling hiertegen.
- Wanneer pesten ondanks preventie toch de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak: het pestprotocol wordt gevolgd.

Visie op pesten

De piek van het pesten ligt tussen de 10 en de 14 jaar. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het werkt beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, en actief in te zetten op preventie door rots en Water onderdeel te maken van het reguliere curriculum.

Pesterijen kunnen onder andere zijn:

Pesten kan op verschillende manieren gebeuren:

Lichamelijk pesten:

1. Duwen
2. Slaan
3. Opzij duwen
4. Dreigen met geweld
5. Bang maken
6. Een tik geven
7. Schoppen
8. Met iets naar iemand gooien
9. Iemand zonder reden aanvallen

Pesten met spullen:

1. Andere kinderen dwingen om bepaalde dingen (bijv. schoenen, de tas of geld) aan hem of haar te geven.
2. Tegenover andere kinderen, bepaalde rechten opeisen. Bijvoorbeeld zeggen "Hier spelen wij altijd" of "Dit is ons terrein."
3. De spullen van andere kinderen kapot maken of kwijt maken.

Pesten met woorden:

1. Iemand beledigen of uitschelden.

2. Iemand belachelijk maken of voor gek zetten.
3. Iemand met opzet in verlegenheid brengen.
4. Iemand in zijn/haar gezicht uitlachen.
5. Op sociale media iemand uitschelden.

Pesten door buitensluiten of negeren:

1. Gewoon weglopen van iemand die wil spelen.
2. Tegen een kind zeggen dat hij of zij moet weggaan.
3. Gewoon niet luisteren naar een ander kind, bijvoorbeeld door je handen over je oren te doen.
4. Net doen alsof je ander kind niet ziet of gewoon niet tegen dat kind willen praten.
5. Nare gebaren maken, bijvoorbeeld de neus dicht houden als iemand langs loopt (alsof diegene stinkt).
6. Tegen andere kinderen dat ze alleen mogen meedoen als ze eerst bepaalde dingen doen die ze eigenlijk helemaal niet willen.
7. Dreigen dat een ander kind iets niet meer mag, als hij of zij iets niet doet wat er gezegd wordt.
8. Als iemand een sms'je stuurt gewoon niet reageren.
9. Op sociale media iemand altijd meteen blokken.

Pesten als het gepeste kind er niet bij is:

1. Tegen de andere kinderen zeggen dat ze met en bepaald iemand niet mogen spelen.
2. Roddelen of lelijke dingen zeggen over andere kinderen (digitaal).
3. Tegen andere kinderen op facebook zeggen dat iedereen een bepaald kind moet blokken.

Digitaal pesten

1. Dreigtweets plaatsen.
2. Foto's en filmpjes bewerken.
3. Wachtwoorden en credits stelen en misbruiken.
4. Versturen van scheldberichten of anonieme dreigmailtjes.
5. Versturen van virussen als geintje of opzettelijk.
6. Homepages en mailadressen hacken.
7. Happy slapping.
8. Msn-bom of e-mail bom versturen.
9. Bezemen.
10. Banglijst.
11. Sexting.
12. Haatprofielen maken.

Signalen van pesten zijn:

- ✓ Constateren van bovenstaande gebeurtenissen.
- ✓ Leerlingen met zwakke, onzekere lichaamshouding.
- ✓ Leerlingen die zich terug trekken (timide (sub assertief) gedrag).
- ✓ Leerlingen die zich sterker manifesteren: brutaler agressiever.
- ✓ Leerlingen die zich afzonderen / alleen zitten.
- ✓ Leerlingen die lang in het lokaal blijven draaien.
- ✓ Leerlingen die spullen kwijt zijn.
- ✓ Leerlingen waarvan spullen kapot zijn.
- ✓ Sociaal onhandig gedrag vertonen.
- ✓ Schrikkerig gedrag achter computer of telefoon.
- ✓ Niet meer achter de computer willen.
- ✓ Nervositeit vlak voor of na het computeren.

Factoren die pesten bevorderen:

Uit onderzoek blijkt dat pesters over het algemeen:

- ✓ Een positieve houding t.o.v. geweld hebben.
- ✓ Een beperkt inlevingsvermogen hebben.

Daarnaast kunnen spelen:

- ✓ Een problematische thuissituatie.
- ✓ Verveling.
- ✓ Niet met frustratie kunnen omgaan.
- ✓ Internet ontremt en anonimiseert.

Preventie

Op school stellen we het onderwerp regelmatig in de groep aan de orde. Zeker als het actueel is, maar ook als “onderhoudsdosis”. Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in de groep, aanpak van ruzies etc. worden dan besproken. Al deze punten komen systematisch aan bod tijdens de SEO-lessen.

In elke groep worden de gedragsregels hoe met elkaar om te gaan jaarlijks aan het begin van het schooljaar samen besproken. Dat geldt ook ten aanzien van de regels hoe we met materialen omgaan. Ze worden genoteerd op de afsprakenslang*.

Ze komen in de onderbouw wekelijks beurtelings aan bod (regel van de week). In de bovenbouw is de frequentie lager omdat de leerlingen er inmiddels meer mee bekend zijn.

In de hogere groepen ondertekenen de leerlingen de afsprakenslang. Dit betekent dat ze accepteren dat ze ook door klasgenoten aangesproken kunnen worden op hun gedrag.

Tijdens de pauzes lopen altijd leerkrachten buiten om toezicht te houden op de kinderen. Volwassenen op het schoolplein verminderen het pesten.

Het voorbeeld van volwassenen (thuis en op school) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt dan ook niet geaccepteerd. Leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

De school neemt maatregelen voor beveiliging van de computers en voor een veilige schoolomgeving. Er is voldoende ICT-media expertise binnen het team.

We hebben met de leerlingen afgesproken hoe we met elkaar omgaan op het internet. Ook wijzen we de leerlingen op internetgevaaren, de effecten van cyberpesten en de strafbare feiten. We hebben lessen mediawijsheid geïntegreerd in ons lesprogramma.

Naast de bovenstaande preventieve acties hebben wij gezamenlijk de volgende schoolregels m.b.t. preventie en signalering opgesteld.

Regel 1:

Het inschakelen van de groepsleerkracht is geen klikken. Als je wordt gepest of als je dit bij een ander ziet en je komt er zelf niet uit dan mag je om hulp vragen.

Regel 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerlingen ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de groepsleerkracht aan te kaarten.

Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor de sfeer in de groep.

Regel 3:

Samenwerken met ieder een eigen verantwoordelijkheid. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit betekent dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Zaken die op school gebeuren, worden op school opgelost. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen. Bij problemen van

pesten zullen de directie en de groepsleerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders.

De ouders spelen een voor de school belangrijke rol door het geven van informatie en het ondersteunen van de aanpak van school. De school hoort graag van ouders als er problemen spelen of wanneer problemen (nog) niet voldoende zijn opgelost.

Regels die gelden in alle groepen

We formuleren gedragsregels ten aanzien van de volgende gebieden:

- A. Omgaan met elkaar
- B. gedrag in school
- C. gedrag op de speelplaats
- D. omgaan met materialen (eigen, van medeleerlingen en schooleigendom).

De gedragsregels zijn positief, in de vorm van een gebod geformuleerd.

A. Omgaan met elkaar

1. We gaan vriendelijk met elkaar om
2. We accepteren elkaar
3. We luisteren naar elkaar en laten elkaar uitspreken
4. We houden rekening met elkaar
5. We lossen meningsverschillen en ruzies met praten op
6. We werken samen

B. Gedrag in school

7. De school is een wandelgebied
8. We zorgen ervoor dat iedereen rustig kan werken
9. We gedragen ons netjes op de toiletten
10. We ruimen onze spullen op en zorgen ervoor dat de school er netjes uitziet

C. Gedrag op de speelplaatsen

11. Als je naar school komt, kom je meteen de speelplaats op
12. Parkeer je fiets netjes in een van de fietsstallingen
13. In de zandbak (onderbouw) wordt alleen gespeeld na toestemming van de leerkracht
14. Vóór school en tijdens de pauze blijf je op de speelplaats
15. Je mag alleen naar binnen met toestemming van de leerkracht
16. Je mag voetballen en basketballen (bovenbouw) aan de hand van het rooster in de daarvoor bestemde vakken. Bal over het hek, vraag de leerkracht.

D. Omgaan met materialen

17. We gaan goed om met andermans en onze eigen spullen
18. We gebruiken materialen verstandig: we voorkomen verspilling en gedragen ons milieubewust.

Internetprotocol

School beschikt ook over een internetprotocol; beleid is dat ook digitaal pesten in welke vorm dan ook niet getolereerd wordt. Dit is opgenomen in de Schoolgids en in het Veiligheidsplan.

Aanpak van pestgedrag in zes stappen

De groepsleerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met ouders en / of extern deskundigen.

Wanneer leerlingen iemand pesten kan de gepeste zelf of kunnen medeleerlingen deze situatie oplossen. Er is dan geen actie van medewerkers van de school vereist.

Stap 1:

Op het moment dat de peestsituatie niet wordt opgelost en het pesten voortduurt hebben alle kinderen het recht en de plicht het probleem aan de groepsleerkracht of de anti pest coördinator voor te leggen. Ook ouders hebben het recht en de plicht peestsituaties aan de groepsleerkracht te melden.

Alle medewerkers binnen de school hebben de plicht pesten te signaleren en als pesten plaatsvindt de groepsleerkracht(en) te informeren. Bij online pesten proberen we de dader te achterhalen. We helpen het slachtoffer ongewenste contacten te blokkeren en bewijzen te verzamelen.

Is er sprake van strafbare feiten dan nemen we contact op met de wijkagent of de contactpersoon van de politie. We verzamelen dan zoveel mogelijk bewijzen zoals:

- Data en (exacte) tijdstippen
- Email- en internetadressen (url)
- Gebruikersnaam en nickname(s) van betrokkene(n)
- Prints van chatlogs en mailberichten
- Bewaarde sms-berichten
- Schermafdruck (via print screen of maak een foto)

Stap 2:

De groepsleerkracht spreekt binnen zo kort mogelijke termijn (streven: binnen 72 uur) na constatering van pesterij met het slachtoffer met eventueel een steunende medeleerling. Dit is een gesprek “zonder schuldvraag”. Dat wil zeggen dat steun geboden wordt en de gebeurtenissen in kaart gebracht worden. De groepsleerkracht doet geen normatieve uitspraken over het gedrag van het slachtoffer en dat van de pester en de meelopers. Doel is steun bieden aan het slachtoffer. (gesprekspuntenlijst in de bijlage) De groepsleerkracht maakt vanaf nu verslagen over de stappen, afspraken en gebeurtenissen.

Bij anoniem online pesten (waarbij de dader onbekend is) wijzen we de leerlingen op de afgesproken omgangsvormen. Ouders worden op de hoogte gesteld over wat speelt en welke acties worden ondernomen.

Stap 3:

De groepsleerkracht voert binnen de termijn in stap 2 beschreven na het gesprek met het slachtoffer een gesprek met pester en een of twee meelopers. Ook zij kunnen melden wat er volgens hen gebeurt. Ook dit is een “gesprek zonder schuldvraag”. Dat wil zeggen dat er alleen gesproken wordt over het mogelijke effect van hun gedrag op het slachtoffer. Doel is om inlevingsvermogen te vergroten, afspraken te maken over het gedrag in de toekomst en het maken van een vervolgfafspraak.

Er wordt toegewerkt naar afspraken over het gedrag “van nu af aan” en het maken van een vervolgfafspraak.

Eventuele tussenstappen:

- ✓ Er wordt hulp gezocht voor het slachtoffer om te werken aan de sociale weerbaarheid en de negatieve invloed van pesterijen te verminderen. Bijvoorbeeld: Sta Sterk Training.
- ✓ Spelen er meer problemen in het leven van de pester en / of meeloper dan wordt daarvoor aangepaste hulp gezocht.
- ✓ Samen met slachtoffers zoeken naar websites voor informatie, advies en hulp bij online pesten.
- ✓ Samen met slachtoffer hulp zoeken bij internetproblemen via chat of mail.

Stap 4:

De groepsleerkracht voert binnen een week na de vorige stap een gesprek met slachtoffer en pester met eventueel een helper en een meeloper. Ook dit is een “gesprek zonder schuldvraag”. Dat wil zeggen dat er alleen gesproken wordt over het gebeurde zonder oordelen; alleen over hoe het is ervaren door de twee partijen. Met elkaar wordt besproken hoe het gaat en of er progressie wordt geboekt.

Stap 5:

De groepsleerkracht volgt het nakomen van de afspraken actief door na twee dagen, vervolgens bij positieve ontwikkelingen na een week en vervolgens na een maand een vervolfgesprek te voeren. (Dit kan een gesprek van 2 minuten zijn als het goed loopt) De pester krijgt, als deze zich niet houdt aan de afspraken, nog één kans om het eigen gedrag te verbeteren.

Stap 6:

Wanneer de problemen voortduren (maximaal drie weken na het eerste gesprek) worden de ouders worden op de hoogte gebracht van de problemen. De groepsleerkracht/ anti-pest coördinator en/ of directeur en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Er kunnen afspraken worden gemaakt wat betreft het verkennen van mogelijkheden voor externe ondersteuning; te denken valt aan een agressie regulatietraining , een sociale weerbaarheids- of een sociale vaardigheidstraining.

Stap 7:

De fases van de consequenties worden ingezet als twee weken na stap 4 nog geen verbetering zichtbaar is.

Consequenties

Fase 1:

Een lichte corrigerende maatregel aangepast aan de leeftijd van de leerling en gerateerd aan het probleem: Bijvoorbeeld een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn / haar rol in het pestprobleem.

Fase 2:

Een tweede gesprek met ouders als voorgaande acties niets opleveren.

De ouders wordt gevraagd actief mee te werken om een einde te maken aan het probleem. Samen met de ouders worden afspraken gemaakt over handelwijze op school en thuis.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld, mocht dat nog niet gebeurd zijn.

Fase 3:

Sancties zoals; in de pauze binnen blijven, x maal 30 minuten nablijven. Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling indien mogelijk in een andere klas te plaatsen.

Fase 4:

Schorsing.

Fase 5:

Verwijdering.

Ouders en pestprobleem:

- ✓ Wanneer een pestprobleem volgens de ouders en / of de leerling niet op juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan kunnen zij de vertrouwenspersoon inschakelen.
- ✓ De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het gezag adviseren.

Gespreksvoering

Stappenplan gesprek met de pester en evt. meelopers:

1. Zeggen dat je het fijn vindt dat hij / zij naar het gesprek is gekomen.
2. Vertellen dat jou ter oren is gekomen dat er dingen gebeuren waarbij X betrokken is, die sommige andere kinderen niet zo fijn vinden. Dat je doel is om het probleem op te lossen op een manier die alle partijen zien zitten.
3. Dat je graag wilt weten wat X van de gebeurtenissen vindt.
4. Weet X toevallig al waar je op doelt?

#Als ze namelijk zelf iets opbiechten, dan kun je daar ook een compliment over geven. Niet overdreven maar wel iets van: “Nou mooi dat je zelf toch ook al dacht; dat is niet helemaal oké wat er nu gebeurt.”

#Het kan ook zijn dat X meteen begint te mopperen: “Ja A is zeker weer naar je toegekomen met zielige verhalen. Wat een gezeur...” Weet dan wat je kunt zeggen: oftewel: nou, nee, heel iemand anders heeft dit gezien en is naar mij toegekomen en toen heb ik met A gepraat.” Oftewel: “Je vindt dat iemand die zich rot voelt op school zijn / haar mond moet houden?

Hoe wordt het dan opgelost?” oftewel “Nou A kan toch zijn mond naar ons opendoen?” dus wat jij is: als A zegt wat hij niet leuk vindt, dan stoppen we? Mooi, dan zal ik dat tegen A vertellen.

Of: “Laten we A er dan even bij halen, dan kun je dat zelf zeggen.”

5. De gebeurtenissen vertellen zoals jij die hebt vernomen.
6. Vragen naar X's kant van het verhaal.
7. Echt luisteren naar het verhaal van X.
8. Samenvatten van het verhaal van X; dus jij zegt:.....
9. Ook als X zegt: ja, maar ik was niet alleen. Begripvol reageren: jij zegt: “Er waren ook anderen bij, dus waarom zit ik (zitten wij) hier allen? Dat vind je niet helemaal eerlijk...?”
10. Zeggen: “Kijk, ik was er niet bij. Ik weet alleen dat A zich erg onprettig heeft gevoeld. Kun je je daar iets bij voorstellen?” Soms zeggen kinderen dan: “Wat een onzin, ik zou het niet erg vinden etc.” Je kunt dan vertellen dat dat mooi is, maar dat het daarom hier niet gaat: iemand voelt zich rot / alleen... de een zit anders in elkaar dan de ander.
11. Zeggen: “De geschiedenis kunnen we niet meer veranderen. We kunnen het alleen anders doen in de toekomst. Wat zou er volgens jou anders kunnen gaan zodat A zich niet meer rot voelt op school?”
12. Ze kunnen dan zaken noemen die de ander anders moet doen. Is oké.
Dan vragen: “Wat zou je ook anders kunnen doen?”
13. Weten zij niks, dan kom jij met voorbeelden.
14. Vraag: “Wwelke afspraken jullie kunnen maken?” Maak deze afspraken ook expliciet en zeg ook dat je hem opschrijft. “Oké voortaan ...” (nog beter is het als ze hem zelf verwoorden)
15. Maak een vervolgspraak over 3 dagen. Zeg dus dat je op ...dag om ...tijd hem weer wilt spreken om even te evalueren hoe het nu gaat. En meldt dat je ook bij anderen uit de klas gaat checken hoe het nu loopt.
16. Bij ingewikkelder situaties kun je ook uitspelen hoe het dan in vervolg gaat. Als je namelijk al eens ander gedrag hebt laten zien, wordt dat gemakkelijker. Kortom: Als we nu even net doen alsof A eraan komt, ben ik even A en dan loop ik dus langs...
17. Bedank de leerlingen voor hun medewerking en oplossing.

Houding

- Gesprek voeren zonder schuldvraag. De leerling kan op dit moment niet anders doen dan dat deze doet.
- Besef dat je eigen woede nu even terzijde geschoven moet worden om een snelle oplossing mogelijk te maken zonder al te veel gezichtsverlies voor de gepeste. Je doet meer kwaad dan goed door beschuldigend te zijn en de eerste fasen.

Vragen stellen

- Praten: zoeken naar de reden van pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen, gebrek aan weerbaarheid of aan sociale vaardigheden)
- Laten inzien wat het effect van zijn gedrag is op de gepeste.
- Vragen naar “hoe lossen we het huidige probleem nu op?” Excuses laten aanbieden – mag ook milder: ik kan me voorstellen dat je mijn <gedrag> niet leuk vond. (Het gaat erom dat het pesten stopt.)

Informatie geven

- Pesten is verboden in en om school: wij houden ons aan deze regels. Je krijgt hulp als jou dat niet lukt, maar er moet wel snel verbetering zichtbaar zijn. We blijven niet doormodderen.

Eventueel oefenen

- Leerlingen leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de “stop-eerst nadenken-houding” of een andere manier van gedrag aanleren.
- Eventueel doorverwijzen voor hulp bij ontwikkeling van ander gedrag.

In de weken na het gesprek

- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders / beter opstelt.
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in begrip voor de leerling, wat is de oorzaak van het pesten?
- We adviseren om te zoeken naar een sport of een club, waar de leerling energie kwijt kan en kan oefenen met sociaal gedrag.

Aandachtspunten

- Voel je je als groepsleerkracht zelf niet veilig bij zo'n leerling of groepje leerlingen? Voer het gesprek dan niet alleen.
- Het is beter om schuin tegenover elkaar te zitten, dan recht tegenover elkaar. Dat is een setting die aantoonbaar meer medewerking oproept.
- Sommige leerlingen voelen zich snel bedreigd. Het is handig als de leerling met hun gezicht naar de deur toe zit en de groepsleerkracht dicht bij de deur.

Stappenplan gesprek met ouders van pester / meeloper

1. De groepsleerkracht belt de ouders op met als doel het maken van een afspraak.
2. “Goedemiddag, u spreekt met ..., groepsleerkracht van ... ik zou graag met u een afspraak willen maken. Er spelen wat problemen op school en we willen graag met u kijken hoe we die **samen** kunnen oplossen. (niet ingaan op wat precies, dat doet u liever in een gesprek).
3. Bij het gesprek op school: eerst koffie en thee. En, fijn dat u gekomen bent ...
4. Vertel dat er een probleem is en dat dat alleen kan worden opgelost door samen, ouders en school, hieraan te werken.
5. Vertel wat er is gebeurd.
6. Laat ouders stoom afblazen. Zij schrikken en gaan misschien zelf ineens in de aanval daardoor. Ga niet meteen welles / nietes, maar benoem wat er gebeurt: U schrikt van dit nieuws ... U kunt zich niet voorstellen dat X zoiets doet ... Veel ouders schrikken hiervan. Zij hebben hun kinderen niet met dit gedrag opgevoed. Klopt dat? ... (loopt de emotie later weer op, dan weer met dit soort opmerkingen er rust inbrengen.)
7. Als ouders door het stoom afblazen weer wat rustiger zijn geworden, kun je nogmaals vertellen wat er is geconstateerd. En vertellen wat de school tot-nu-toe heeft gedaan.
8. Zeg dat je in kaart wilt brengen hoe het thuis en op school gaat om tot ideeën voor oplossingen te komen.
9. Vragen over en weer over wat opvalt aan de leerling op school en thuis. Kijken wat eventueel zal helpen. Ouders die met kind praten. Misschien iemand die hij in de familie of vriendenkring bewondert met hem laten praten. Welke professionele hulp is eventueel nodig?
10. Vertel ook wat er uiteindelijk nog kan gebeuren, als het niet verbetert.
11. Maak concrete afspraken met de ouders.

Stappenplan gesprek met de gepeste leerling

1. Uitspreken dat het fijn is dat de leerling is gekomen naar het gesprek.
2. Doel van het gesprek vertellen: inventariseren van wat er is gebeurd, de leerling steunen en vertellen wat er nu verder gaat gebeuren.
3. Leerling laten vertellen wat er zoal gebeurt.
4. Als de leerling gaat huilen, vertellen dat dat heel logisch is omdat het hem / haar raakt. Eventueel tissue aanreiken.
5. Vertellen dat het moedig is dat hij / zij dit vertelt.

6. Doorvragen op hoe slachtoffer op gedrag heeft gereageerd om te kunnen melden dat diegene ook goede reacties heeft gegeven.
7. Melden dat het nooit de eigen schuld is dat dit gebeurt.
8. Vertellen dat jij een gesprek met de pesters gaat hebben. Dat je hen niet gaat beschuldigen, maar rustig gaat vertellen dat dit niet kan. Dat je nu nog niet boos bent, omdat iedereen zich mag vergissen, maar dat het nu wel moet stoppen.
9. Vragen of je mag zeggen dat het slachtoffer zich heeft gemeld. Dat dat sterk is omdat je dan opkomt voor jezelf. Dat je met de daders afspraken gaat maken over hun gedrag van nu.

Houding

- Medeleven tonen door bijvoorbeeld te zeggen: ik kan me voorstellen dat het heel naar is dat je dit hebt meegemaakt.

Vragen stellen

- Luisteren en vragen; hoe en door wie wordt er gepest.
- Doorvragen naar hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij / zij voor, tijdens en na het pesten. Complimenten geven voor wat een leerling zelf al heeft gedaan (al is het een klein dingetje).
- Samen zoeken naar een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

Informatie geven

- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die de pester wil.
- Benadrukken dat het gepeste kind geen schuld heeft.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest (deze voelt zich daar groot door; heeft niets te maken met jou).

Eventueel oefenen

- Uitlokken / oefenen: De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren en laten oefenen met ander gedrag.

In de weken na het gesprek

- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich assertiever opstelt.
- De gepeste leerling niet overbeschermen. Hiermee plaats je de gepeste leerling juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs toe kan nemen.
- Eventueel de ouders adviseren om te zoeken naar een sport of club, waar de leerling ander gedrag kan oefenen in een andere omgeving dan school.

Stappenplan voor een gesprek zonder schuldvraag met gepeste en pester

Fase 1: Situatie inleiden

- 1) Contact maken (namen noemen, even aanspreken en uitnodigen)
- 2) Feiten melden door een IK-boodschap. (gedrag, wat heb je gezien, gehoord)
- 3) Gevoel vragen door een IK-boodschap. (gevoel, wat voelde jij erbij)
- 4) Doel aangeven van bemiddelen. "Ik wil dat we dit nu met elkaar uitspreken en dat jullie tot een oplossing komen met elkaar die voor iedereen goed voelt".

Fase 2: Delen

- 5) Om de beurt deelnemers laten vertellen wat er is gebeurd en daarna checken bij de anderen: herkennen ze dit? Laat ze vertellen hoe zij zich voelden en check of ze zich kunnen voorstellen hoe de ander zich voelde. Als deelnemers er doorheen praten: aangeven dat zij straks mogen, nu is de opdracht: luisteren en inlevingsvermogen. Soms loopt een gesprek vast, ga dan in op behoeftes, wat wilde je? En ook hier feiten checken en inlevingsvermogen prikkelen.

Fase 3: Oplossen

- 6) Brainstormen over mogelijke oplossingen. Wat kan een ieder doen om de situatie positief te veranderen. Welke verandering wil je zien, willen zij zien?
- 7) Oplossing kiezen met elkaar.
- 8) Checken: is iedereen het eens met de oplossing.
- 9) Evalueren van het gesprek en complimenten maken.

Fase 4: Oefenen

- 10) Oefenen met de oplossing en laten ervaren van het gewenste gedrag. Hiermee zorg je voor een positieve afsluiting, met een gedragselement door bijvoorbeeld een rollenspel uit te spelen.

Fase 5: Afspraken, evalueren en bijsturen

Het pestprotocol beoogt via samenwerking het probleem van het pestgedrag bij leerlingen aan te pakken en daarmee het welzijn van leerlingen daadwerkelijk te verbeteren.

De ondertekenaars van dit protocol verklaren het volgende:

1. Pesten is een wezenlijk probleem en is schadelijk voor leerlingen, zowel voor de slachtoffers als voor de pesters. De omvang en zwaarte van het probleem leiden tot de noodzaak van een aanpak door alle opvoeders van jongeren, in het bijzonder door ouders en leerkrachten.
2. Bestuur en directie dienen, om een passend en afdoend antwoord te vinden op het probleem pesten, uit te gaan van een zo goed mogelijke samenwerking tussen ouders, leerkrachten en leerlingen, gebaseerd op afgesproken beleid. Aanspreekpunt voor ouders is de directie.
3. Windekind wenst een samenwerking, zoals bedoeld onder 2, ook daadwerkelijk aan te gaan, te stimuleren.
4. De ondertekenaars van dit protocol verbinden zich tot:
 - Het werken volgens een vijf sporenaanpak (zie: bijlage);
 - Het bewust maken en bewust houden bij de leerlingen van het bestaan en zwaarte van het probleem;
 - Een gerichte steun aan ouders van leerlingen die gepest worden of pesters zijn;
 - Contact op te nemen met de pestcoördinator van school
 - Het contact opnemen, indien nodig, met de vertrouwenspersoon
5. De ondertekenaars evalueren elk jaar.
6. Het pestprotocol wordt op de website van school gepubliceerd